

CONVOCATÒRIA ORDINÀRIA

Proves d'accés a Cicles Formatius de Grau Superior 2004

Part comuna

Història

SOLUCIONS

Per accedir a tots els cicles formatius de grau superior

HISTÒRIA

Exercici 1

1. Les idees principals del text fan referència a les condicions de vida d'una colònia tèxtil del Llobregat. El context històric és durant la Restauració, primer Període (1875-1879) i en concret es refereix a l'extensió de la industrialització a Catalunya durant la segona part del segle XIX. (1 punt)
2. El proletariat industrial tingué salaris reduïts, jornades de treball molt llargues, condicions de treball molt dures, insalubritat a les fàbriques, inestabilitat laboral i atur, falta de previsió social, habitatges miserables. Els obrers cobraven salaris molt baixos i tenien poca capacitat de consum. Cal remarcar que les dones tot i ésser una presència imprescindible a les fàbriques (per exemple a Barcelona el 1856 el 40 % dels treballadors dependents eren dones segons Cerdà), el seu sou era un 50% inferior al dels homes amb la qual cosa depenien per la seva subsistència del pare o del marit i que la seva jornada s'allargava amb les feines domèstiques. També cal fer notar la presència de mà d'obra infantil (un 14% en l'estudi esmentat) de nois de vuit a quinze anys, també mal pagada, sovint maltractada i mal alimentada, amb envelliment prematur. (1,5 punts)
3. En l'àmbit de l'agricultura la presència d'agricultura comercialitzada contrasta al costat de zones d'agricultura tradicional. En l'àmbit de l'agricultura comercial cal destacar el conreu de la vinya i l'exportació de vins i aiguardents. També foren importants el cultius de fruita seca. La modernització de l'agricultura consistí en noves rotacions, substitució de cereal pel conreu d'arbres fruiters i arbusts, la utilització de fertilitzants, la millora de l'utilatge i l'extensió del regadiu amb la construcció de nous canals. La industrialització se centrà bàsicament en el sector tèxtil, tot i la importància dels productes químics pel camp. La substitució de les berguedanes per les selfactines i la implantació dels telers mecànics i la seva concentració en fàbriques. Els vapors estaven situats en nuclis urbans i aprofitaven l'energia del vapor mentre que les colònies aprofitaven l'energia hidràulica dels rius Llobregat, Ter i Freser principalment.

La manca de carbó i ferro condicionà el manteniment d'un sector sideromatal·lúrgic sòlid. No obstant destacà la indústria de construcció mecànica. Altres dificultats foren la manca d'un sector financer important i desenvolupat, especialment afectat per la crisi de 1866 així com les deficients comunicacions que fins la constitució de la Junta de Carreteres (1846) i les primeres línies ferroviàries (1848) no disposaren una xarxa que permetés la formació d'un mercat integrat. Molt del volum del transport fins l'any 1860 encara es feia amb vaixells de vela.

La producció catalana tèxtil encapçalà una persistent campanya pel proteccionisme econòmic per evitar les limitacions del mercat i poder així fer front a la competència anglesa. A Catalunya la lluita pel proteccionisme implicà tan sectors burgesos, com federals i proletaris. (2,5 punts).

Exercici 2.

1. Les dades reflecteixen el canvi de la distribució de la població activa espanyola entre els anys 1960 i 1975. S'observa un notable increment dels sectors secundari i terciari així com una notable disminució del primari. El context és el període del segon franquisme també anomenat del "desarrollisme" (1960-1975). (1 punt)
2. Destaca el Pla d'Estabilització (1959) amb: fixació canvi estable de la pesseta, reducció de la despesa, moderació salarial, reducció de l'intervencionisme estatal, liberalització de les importacions i estímul a les inversions estrangeres que permeteren un creixement espectacular de l'economia espanyola. Aquesta expansió es va basar en: inversions estrangeres (condicions favorables, legislació laboral i ambiental mínima, facilitats inversores...), una mà d'obra jove i barata sense consciència de classe (degut a la repressió franquista), a l'absència d'atur (emigració a Europa), energia a bon preu i en general un context internacional expansiu favorable a les exportacions. També es produí un dèficit important en la balança comercial que es va compensar mitjançant el turisme, els ingressos de divises dels emigrants i la inversió de capital estranger. (2 punts).
3. El canvi de la població activa de la agricultura a la indústria i els serveis comportà entre d'altres els següents fenòmens: abandó del camp i envelliment de la població rural, la urbanització de la població espanyola i la presència de nous barris obrers amb condicions precàries (habitatges deficients, manca de serveis). Es va incrementar el nivell de renda la qual cosa va permetre la consolidació d'una classe mitjana cada cop més nombrosa i estable amb accés al consum (la televisió, l'automòbil "utilitari"). La Llei General d'Educació (Palasí 1970) reduí el nivell d'analfabetisme. El turisme com a fenomen de masses, a més de la seva importància econòmica, significà una adaptació a les formes de vida d'Europa occidental. No obstant cal recordar la continuació d'una dictadura repressora que negava els drets democràtics. (2 punts).